

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การอ่านจับใจความสำคัญ
จากเรื่อง กระเช้าสีดา (๑)

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนิด
ครูวาสนา โพธิวงศ์

พรายไม้กับพรายน้ำเป็นญาติจำพวกหนึ่ง
ญาตินั้น คือ อมนุษย์ มิใช่คนหรือสัตว์ ไม่มีใครเห็นตัว
แต่อาจสำแดงให้เราเห็นตัวเป็นรูปคนได้

ที่มาของรูปภาพที่ ๑ : <https://www.xn--๔๒cg๘cuanoj๕b๙czdzg.com/๑๖๙๖๔๔๖๑>

ที่มาของรูปภาพที่ ๒ : จากหนังสือภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๒๕

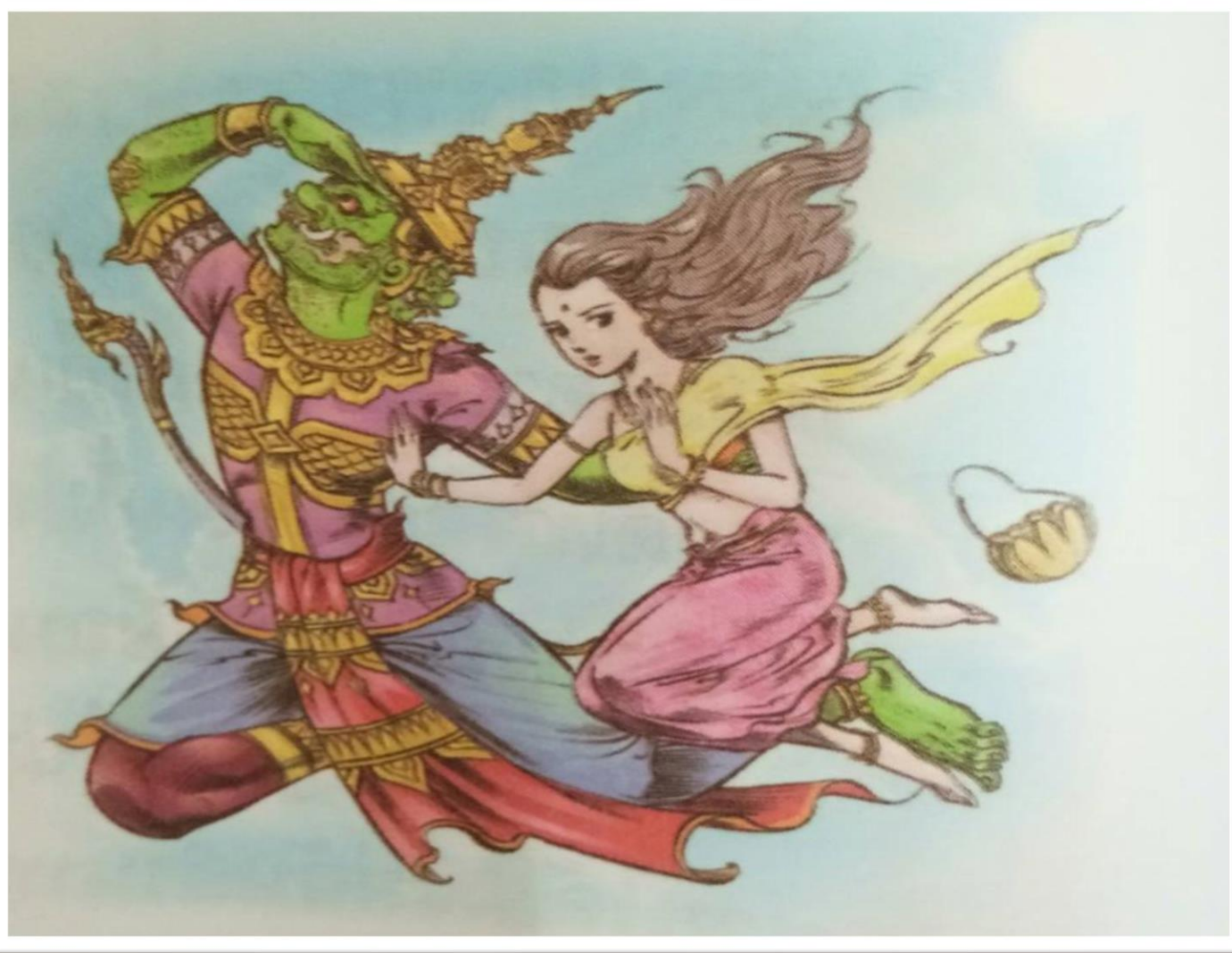

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า พันธุ์ไม้ชนิดนี้
เกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทยอย่างไร

รามเกียรติ์ ตอน ทศกัณฐ์ลักนางสีดา

ที่มาของรูปภาพ : วรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๒๖

การอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่อง กระเช้าสีดา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้
๒. จับใจความสำคัญและวิเคราะห์แสดงความคิดเห็น
จากเรื่องที่อ่านได้
๓. นำความรู้เกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ
ไปปรับใช้กับวิชาอื่น ๆ

ทบทวนหลักการอ่าน จับใจความสำคัญ

ให้นักเรียนช่วยกันสรุป
หลักการอ่านจับใจความ
เป็นแผนภาพความคิด
ในงานที่ ๑ ตอนที่ ๑

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเรื่อง กระเช้าสีดา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กระเช้าสีดา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปหลักพื้นฐานในการจับใจความสำคัญ เป็นแผนผังความคิด

สรุปหลักการอ่าน
จับใจความสำคัญ

๑. กำหนดจุดมุ่งหมาย
ของการอ่านให้ชัดเจน

๒. ศึกษาเรื่องที่อ่าน
ให้ครบถ้วน

๓. ตั้งใจอ่านเนื้อหา
และเรื่องราวให้เข้าใจ

๖. วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

๕. สรุปใจความสำคัญ
ด้วยภาษาของตนเอง

๔. เมื่ออ่านจบตั้งคำถามว่า
“ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร”

พร้อมทำกิจกรรม
หรือยังครับ

เรื่อง กระเช้าสีดา

กิจกรรมพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ

ตอบคำถามประเด็นสำคัญ

เรื่อง กระเช้าสีดา

จากหนังสือวรรณคดีลำนํ้า

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน้า ๒๒ - ๒๗

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๑ ตอนที่ ๒
ตอบคำถาม ๔ ข้อ ซึ่งในการตอบ
คำถามนั้น ควรตอบให้ครบถ้วน
- ๒) เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๑
- ๒) สังเกตการทำงานและประเมิน
การอ่านจับใจความสำคัญของ
นักเรียน
- ๓) ให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

ใบงานที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญเรื่อง กระเช้าสีดา (ตอนที่ ๒)

๑. เรื่อง กระเช้าสีดา แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด

๒. กระเช้าสีดามีลักษณะเนื้อหาอย่างไร

๓. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง กระเช้าสีดา คืออะไร

๔. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่
เพราะอะไร จงยกตัวอย่างมา ๒ ข้อ

ใบความรู้ที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญเรื่อง กระเช้าสีดา

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความหรือ เรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้า ครอบคลุมเนื้อความในย่อหน้านั้น หรือเป็นประโยคที่เป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้น เป็นใจความหรือประโยคเดียว ๆ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน 2 ประโยค

ใบความรู้ที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญเรื่อง กระเช้าสีดา

ใจความรอง หรือ ผลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความหรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียดให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล เพื่อสนับสนุนความคิด

ส่วนที่มีใจความสำคัญ และมีใจความรอง แต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือ **รายละเอียด**

หลักพื้นฐานการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน **มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร**
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

ใบความรู้ที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญเรื่อง กระเช้าสีดา

วิธีจับใจความสำคัญ

วิธีการจับใจความสำคัญมีหลายอย่าง เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่าง ๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดี มีหลักจับใจความสำคัญดังนี้

๑. พิจารณาที่ละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย (การเปรียบเทียบ) ตัวเลข สถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

สรุปการทำกิจกรรม

แนวคำตอบใบงานที่ ๑ (ตอนที่ ๒)

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนอ่านเรื่อง กระเช้าสีดา ในหนังสือวรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วตอบคำถามดังนี้

๑. เรื่อง กระเช้าสีดา แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด.....ร้อยแก้ว.....

๒. กระเช้าสีดามีลักษณะเนื้อหาอย่างไร.....เป็นนิทานที่แฝงแนวคิดที่มีคุณค่า และให้ตัวอย่างอันเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติตนเป็นคนดี มีน้ำใจ ซื่อสัตย์สุจริต.....

๓. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง กระเช้าสีดาคืออะไร.....การประพฤติตนเป็นคนดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์สุจริต เกรงใจผู้อื่น มีระเบียบวินัย เป็นเด็กดีของสังคมก็จะสมหวังในสิ่งที่ปรารถนา

๔. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่ เพราะอะไร จงยกตัวอย่างมา ๒-๓ ข้อ
.....ได้.....เพราะ.....ข้อคิดจากเรื่องกระเช้าสีดา เป็นคุณธรรมใกล้ตัวนักเรียน สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง

เช่น ๑. มีน้ำใจต่อเพื่อน ๆ ในห้องเรียน เช่น แบ่งปันขนม และให้เพื่อนยืมเครื่องเขียน

๒. ซื่อสัตย์สุจริต โดยการไม่โกหก ไม่คดโกงต่าง ๆ เช่น เล่นตามกติกา

๓. เกรงใจผู้อื่น เช่น ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นขณะเรียนหรือทำกิจกรรม

๔. มีระเบียบวินัยในตนเอง และทำตามกฎระเบียบของโรงเรียน

คำถามสรุปบทเรียน

๑. เรื่อง กระเช้าสีดา ให้ความรู้และข้อคิดอะไรบ้างแก่นักเรียน

๒. นักเรียนจะนำข้อคิดไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

“การอ่านจับใจความสำคัญ
จากเรื่อง กระเช้าสีดา (๒)”

สิ่งที่มอบหมาย : ให้นักเรียนไปอ่านเรื่อง กระเช้าสีดา
เพิ่มเติมต่อให้จบ และทบทวนเนื้อเรื่องให้เข้าใจ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
จากเรื่องที่อ่าน

๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง การจับคู่ข้อความให้สัมพันธ์กับ
ความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

